

MODULARIZACE VÝUKY EVOLUČNÍ A EKOLOGICKÉ BIOLOGIE

CZ.1.07/2.2.00/15.0204

Fylogeneze a diverzita obratlovců

IX Tetrapoda

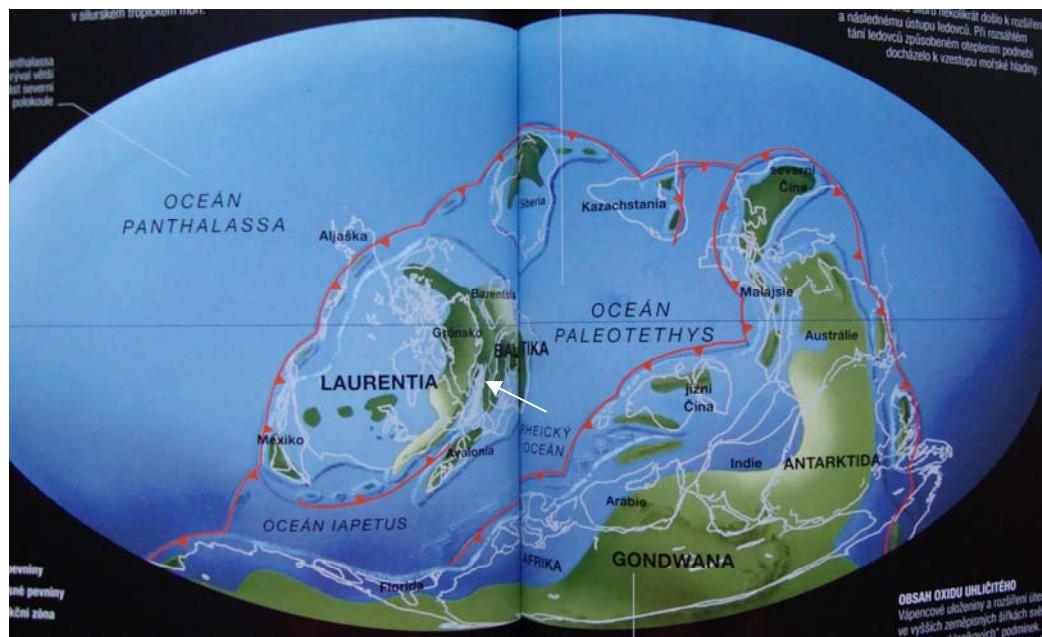
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vznik

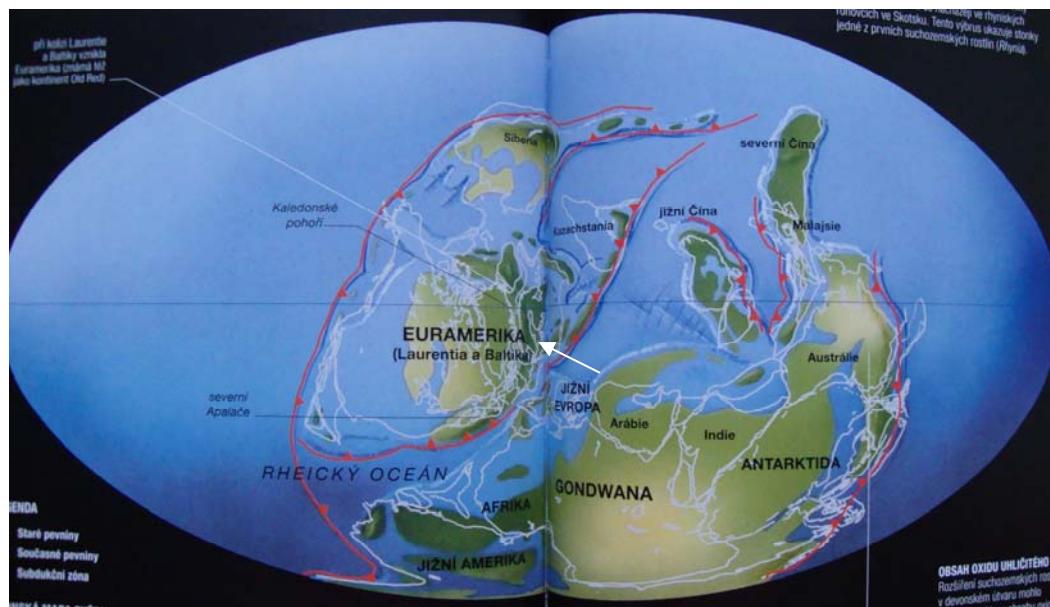
- svrchní devon (oteplení)
- předpoklady:
 - Environmentální: zvyšování obsahu kyslíku v atmosféře, zvedání pevniny, ústup moře, zvyšování potravní nabídky na souši (rozvoj vegetace)
 - Morfo-fyziologické: schopnost pohybu po souši a dýchání vzdušného kyslíku, adaptace k méně stabilnímu prostředí, ochrana před ztrátou vody

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

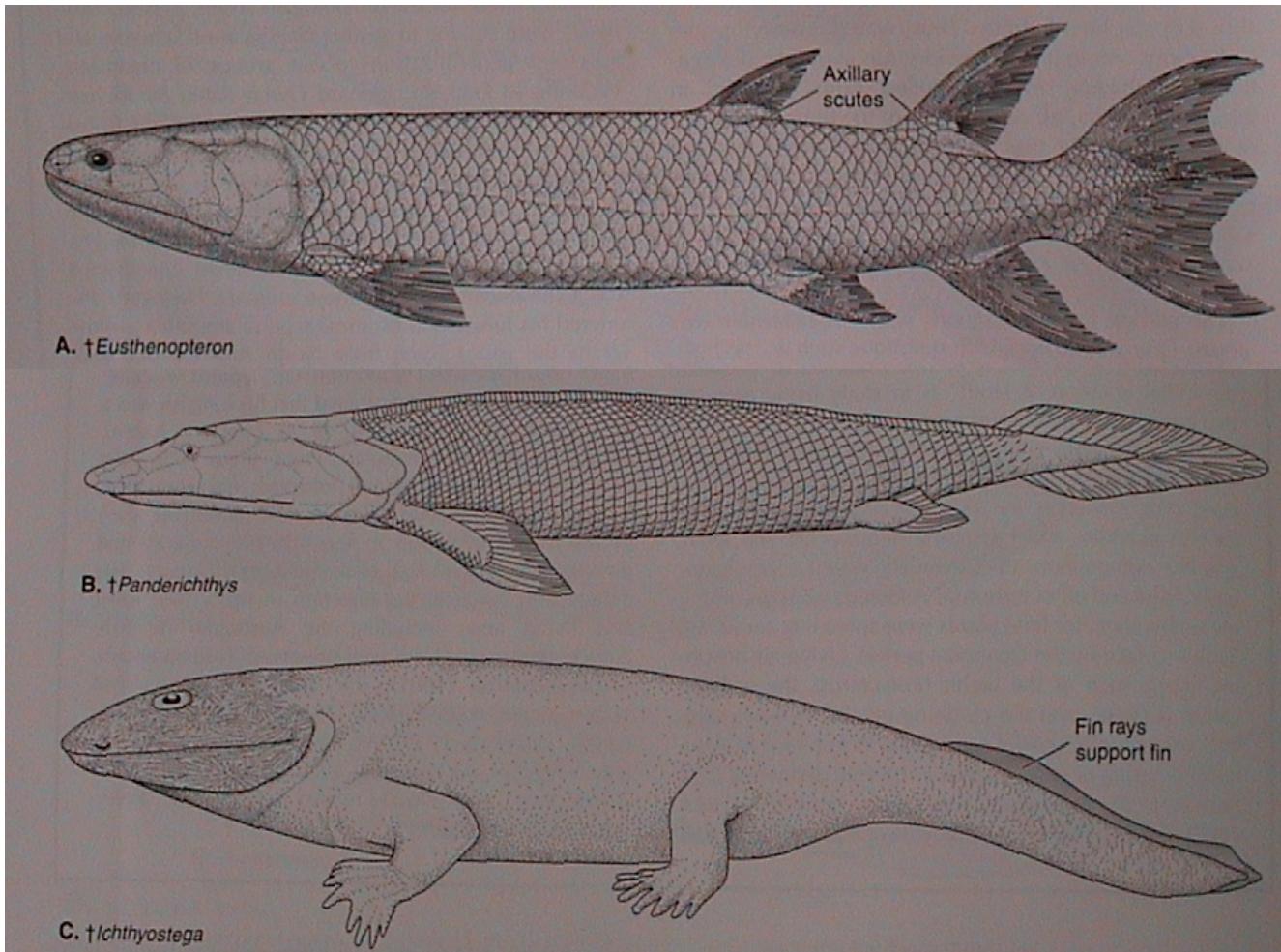
Silur

Devon

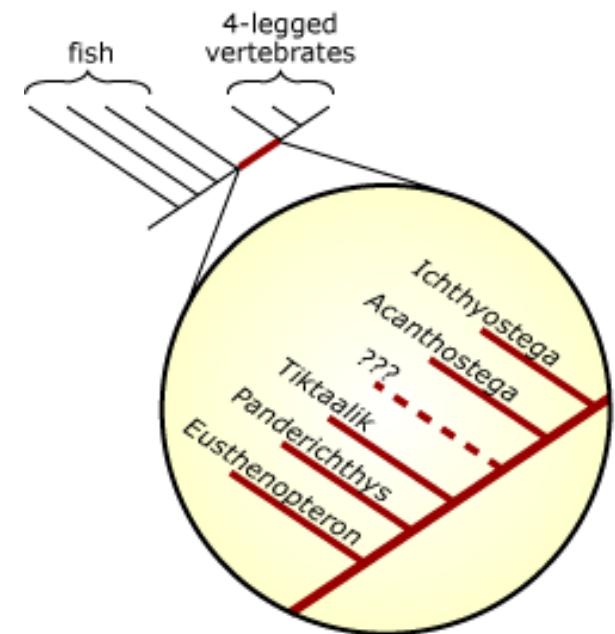

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

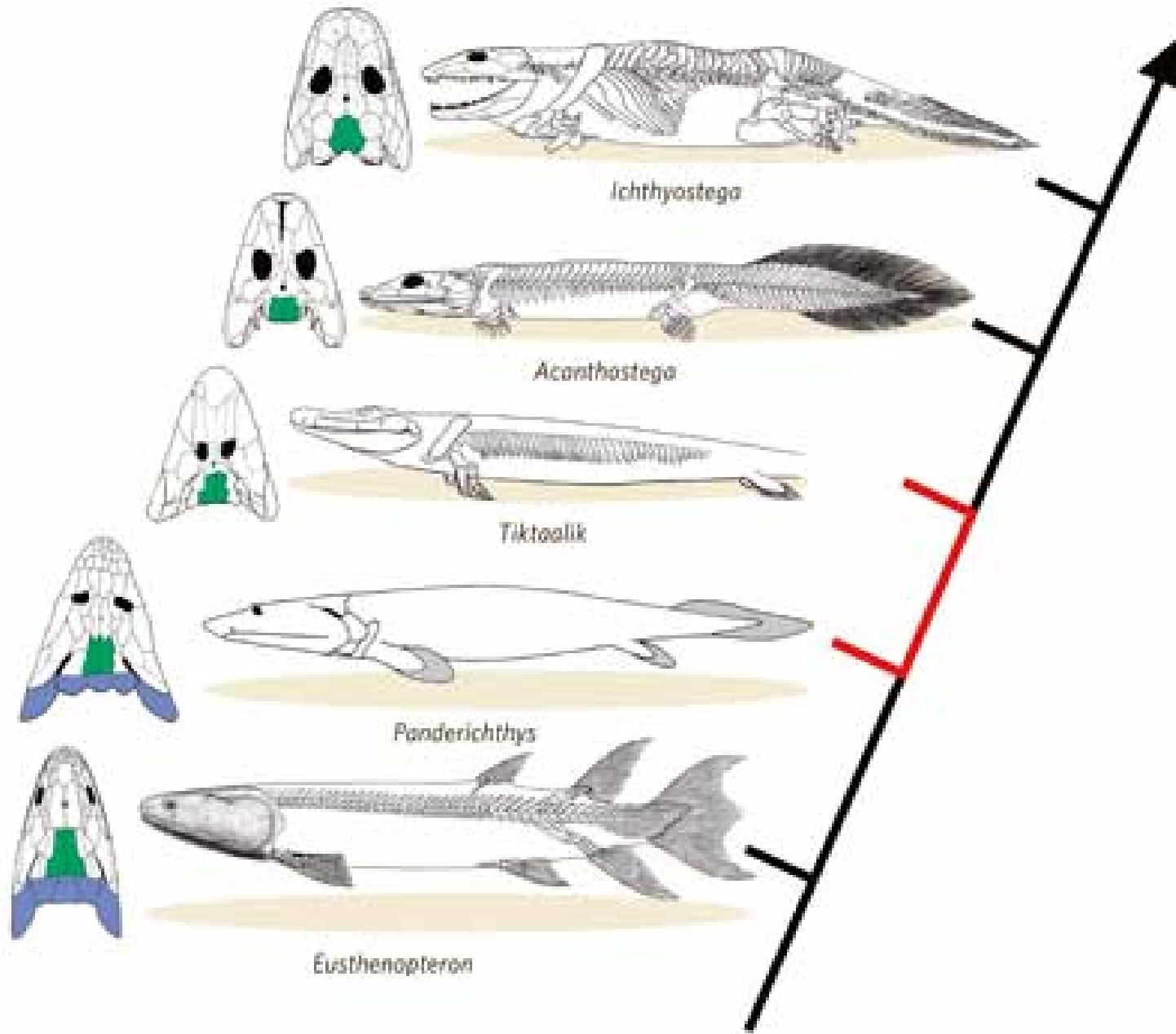

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

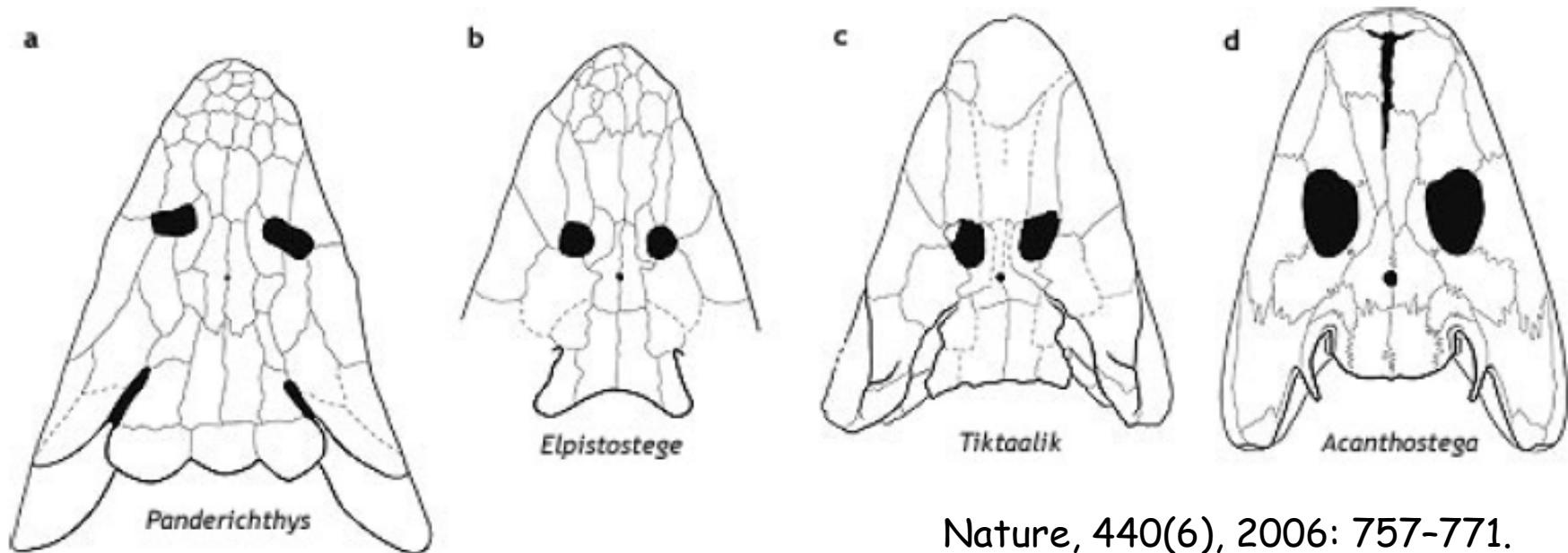
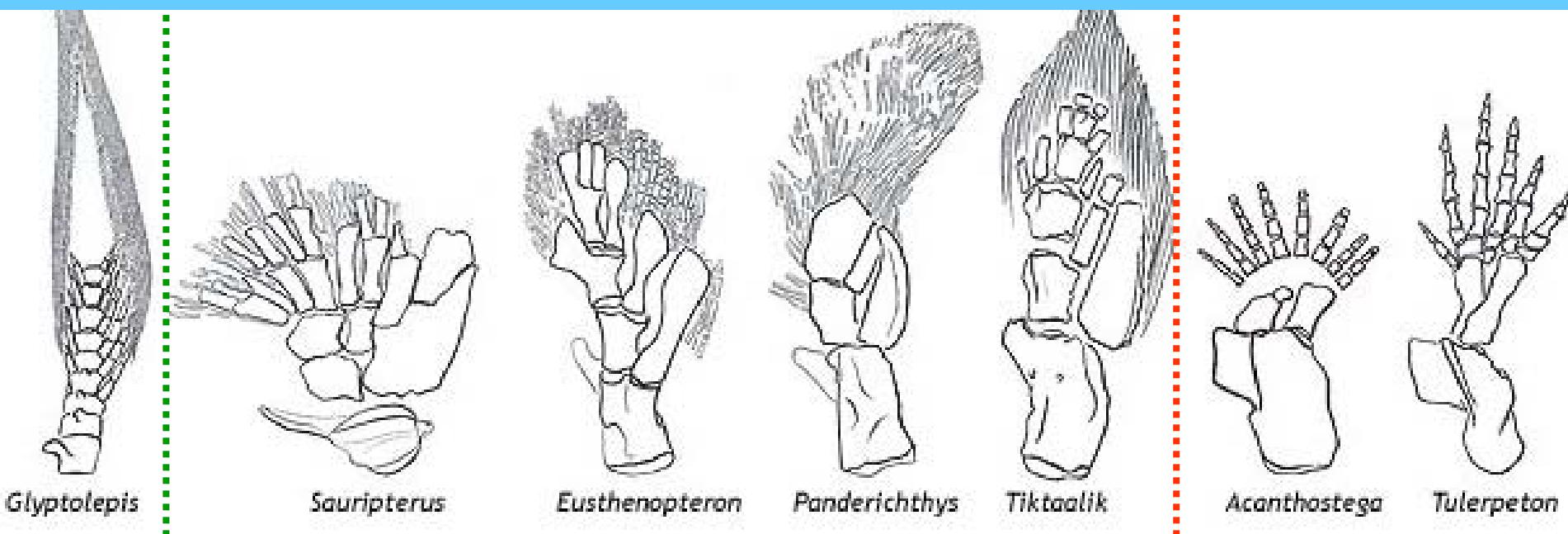
- předkové: „Rhipidistia“ - Osteolepiformes (*Eusthenopteron*, 365 Myr), Panderichthyida (Elpistostegalia) (*Panderichthys*, 380 Myr, *Elpistostege*)
- přechod k tetrapodům: svrchní devon - *Tiktaalik* (375 Myr, S Kanada, 2006), *Sauripterus* (370 Myr, Pennsylvania, 1998, paprsky - 8 prstů), *Elginerpeton* (368 Myr, Skotsko), *Obruchevichthys* (368 Myr, Litva, - jen část mandibuly), *Metaxygnathus* (365 Myr, J Aus)
- nejstarší tetrapodi: *Densignathus* (365 Myr, jen čelist, USA), *Hynerpeton* (360-365 Myr, USA, predace) *Acanthostega* (8+7, 360 Myr, Grónsko, 1987), *Ichthyostega* (7, 363 Myr, Grónsko), *Tulerpeton* (6, Tula, Rusko, značné rozšíření, již Reptiliomorpha ? - Anthracosauria, marinní sedimenty), jinak sladkovodní sedimenty

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

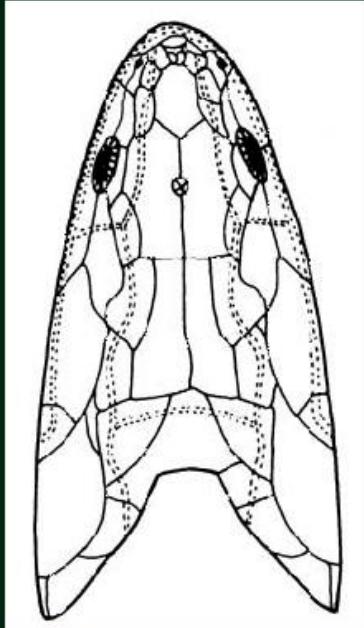
IX. Tetrapoda - čtyřnožci

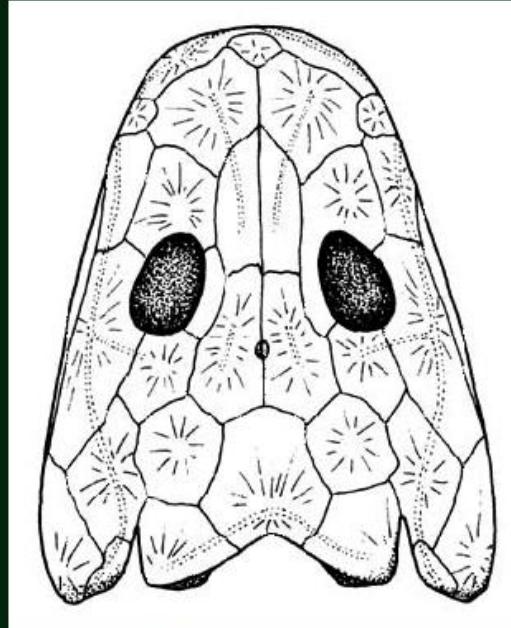
Nature, 440(6), 2006: 757-771.

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

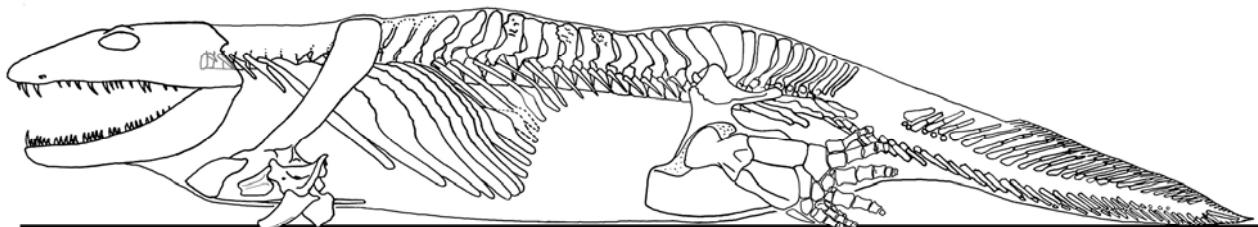
Ichthyostega had a “fishy” skull and a lateral line (!), but the number of bones was reduced.

Eusthenopteron

Ichthyostega

New *Ichthyostega* reconstruction from Ahlberg et al. 2005

Plesiomorfie

- choany
- sekundární autostylie
- labyrinthodontní zuby
- plicní vaky - plíce
- přestavba srdce a oblouků aorty

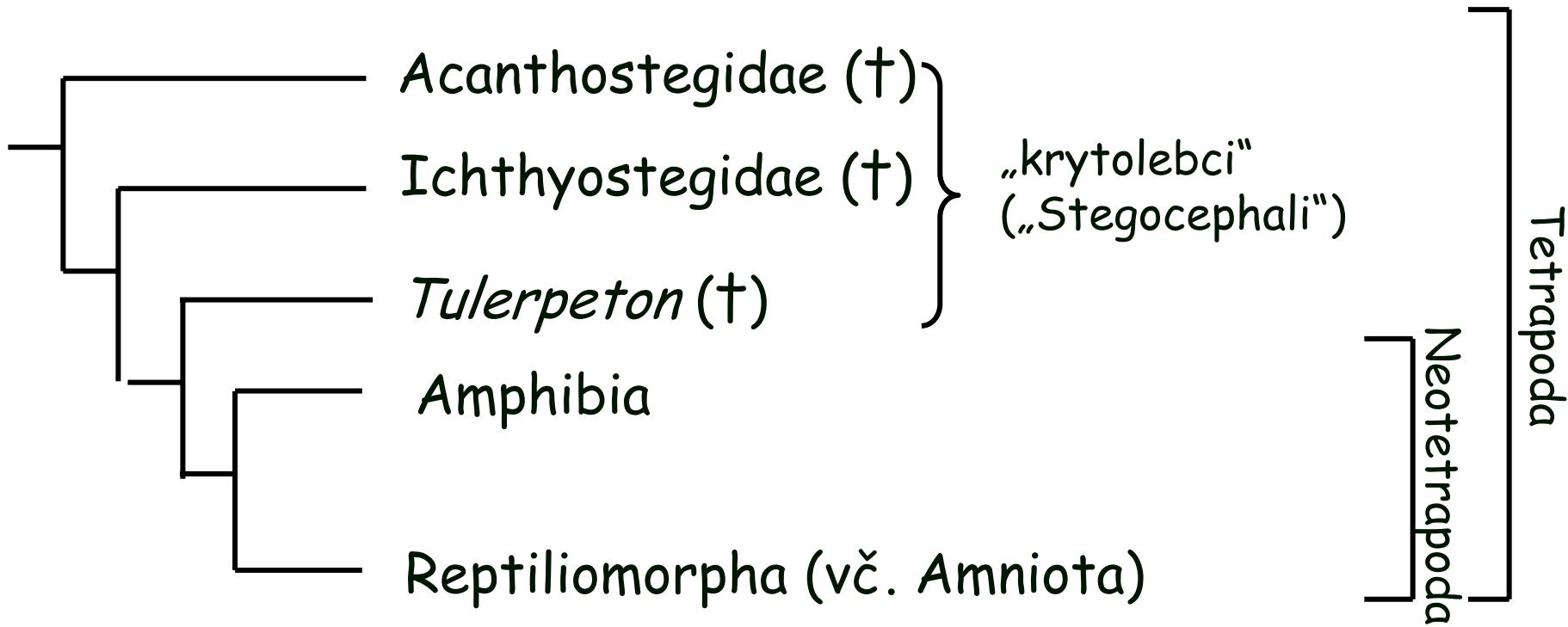
Apomorfie

- párová chiropterygia, vymizení nepárových ploutví a paprsků
- spondylní obratle, artikulace obratlů, kloubní spojení lebky s páteří (**krční obratel**)
- kompaktní kostěné endokranium
- vymizení skřelí, uzavření žaberních štěrbin, hyomandibulare - **collumela**
- vznik lacrimale, slzný kanálek
- těžiště těla v oblasti pánve a zadních končetin, srůst křížových obratlů a pánve, **ztráta spojení mezi lebkou a předními končetinami**
- plíce - trachea, larynx
- 2 mozkové pleny
- jazyk se žláznatým polem

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

Tetrapoda

Systém

Devon - rané formy (*Acanthostega*, *Ichthyostega*, *Tulerpeton*) - **polydaktylie**

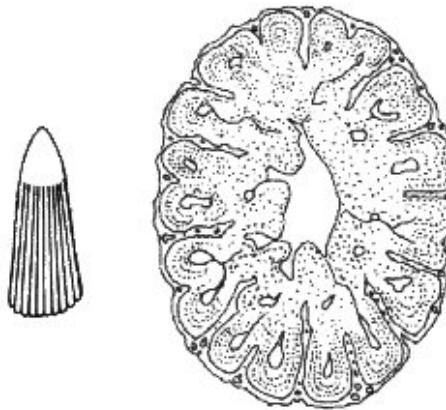
Hranice devon-karbon - Romerova mezera - (25 mil. let)

Karbon - pokročilé formy (Temnospondyli) včetně forem blízkých plazům
(Reptiliomorpha: Anthracosauria) - **pentadaktylie**

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

Acanthostegidae (†)

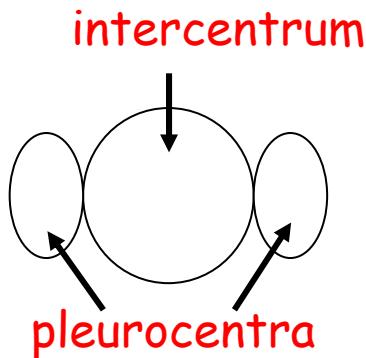
Ichthyostegidae (†)

labyrinthodontní zub

tělo obratle:

intercentrum + párová pleurocentra

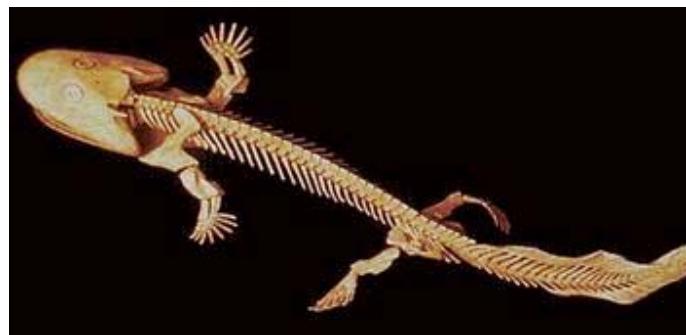
diplospondylní obratle, silné krycí kosti na lebce, silná žebra a pletence končetin, kožní pancíře, labyrinthodontní zuby, nestabilizovaný počet prstů - 4-8, **chybí karpální a tarsální elementy** - končetiny jen k posunu po břiše

Kombinace aquatičkých a terestrických znaků

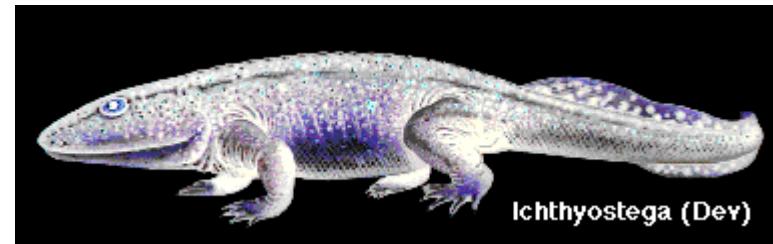
- pozůstatky žaberního aparátu
- zachovány kanálky proudového orgánu na hlavě
- zbytky šupin, paprsky v ocasní ploutvi,

IX. Tetrapoda - čtyřnožci

Acanthostega
8 prstů

Ichthyostega
7 prstů

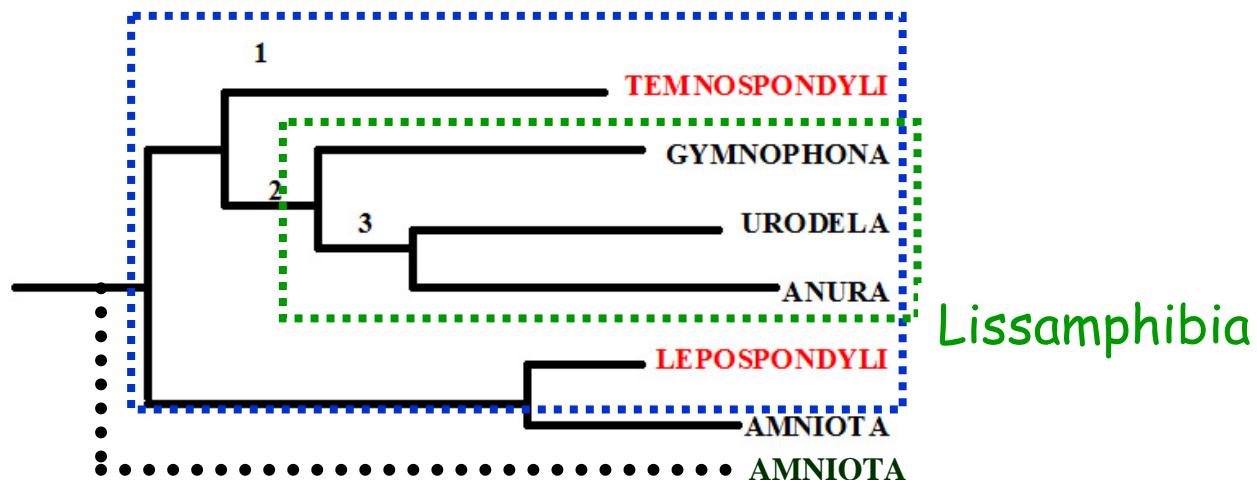
Ichthyostega

Gen „hedgehog“,
Ježaté larvy
Drosophil s mutací
genu HH

Amphibia

- zápěstí a zanártí vytvořeno
- redukce prstů na ruce (4)
- vývoj přes larvu

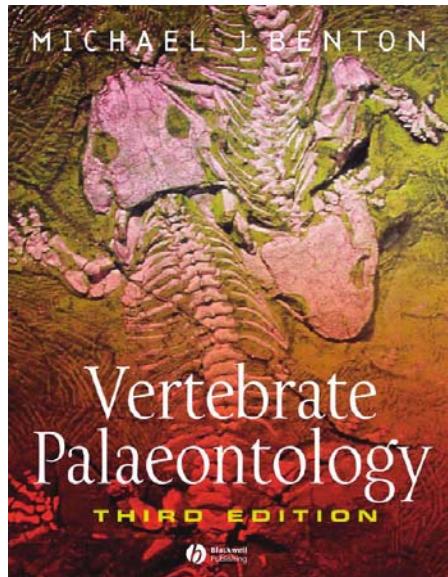
Amphibia

Frost et al. (2006) - Lissamphibia = monophylum (2)

Benton (2005), Anderson (2008) - Temnospondyli + Lissamphibia = sesterské taxonomy

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

Benton M. J., 2005: *Vertebrate Paleontology*. 3rd edition. - Blackwell Science Ltd., 455 pp.

Frost D. R. et al. 2006: *The Amphibian tree of life*. - Bulletin of the American Museum of Natural History, New York, No. 297, 370 pp.

THE AMPHIBIAN TREE OF LIFE

DARREL R. FROST,¹ TARAN GRANT,^{1,4} JULIÁN FAIVOVICH,^{1,4}
RAOUL H. BAIN,^{1,2} ALEXANDER HAAS,⁵ CÉLIO F.B. HADDAD,⁶
RAFAEL O. DE SÁ,⁷ ALAN CHANNING,⁸ MARK WILKINSON,⁹
STEPHEN C. DONNELLAN,¹⁰ CHRISTOPHER J. RAXWORTHY,¹
JONATHAN A. CAMPBELL,¹¹ BORIS L. BLOTO,¹²
PAUL MOLER,¹³ ROBERT C. DREWES,¹⁴
RONALD A. NUSSBAUM,¹⁵ JOHN D. LYNCH,¹⁶
DAVID M. GREEN,¹⁷ AND WARD C. WHEELER³

Anderson J.S.: Focal Review: The origin(s) of modern Amphibians. *Evol Biol* (2008) 35:231-247

Evol Biol (2008) 35:231–247
DOI 10.1007/s11692-008-9044-5

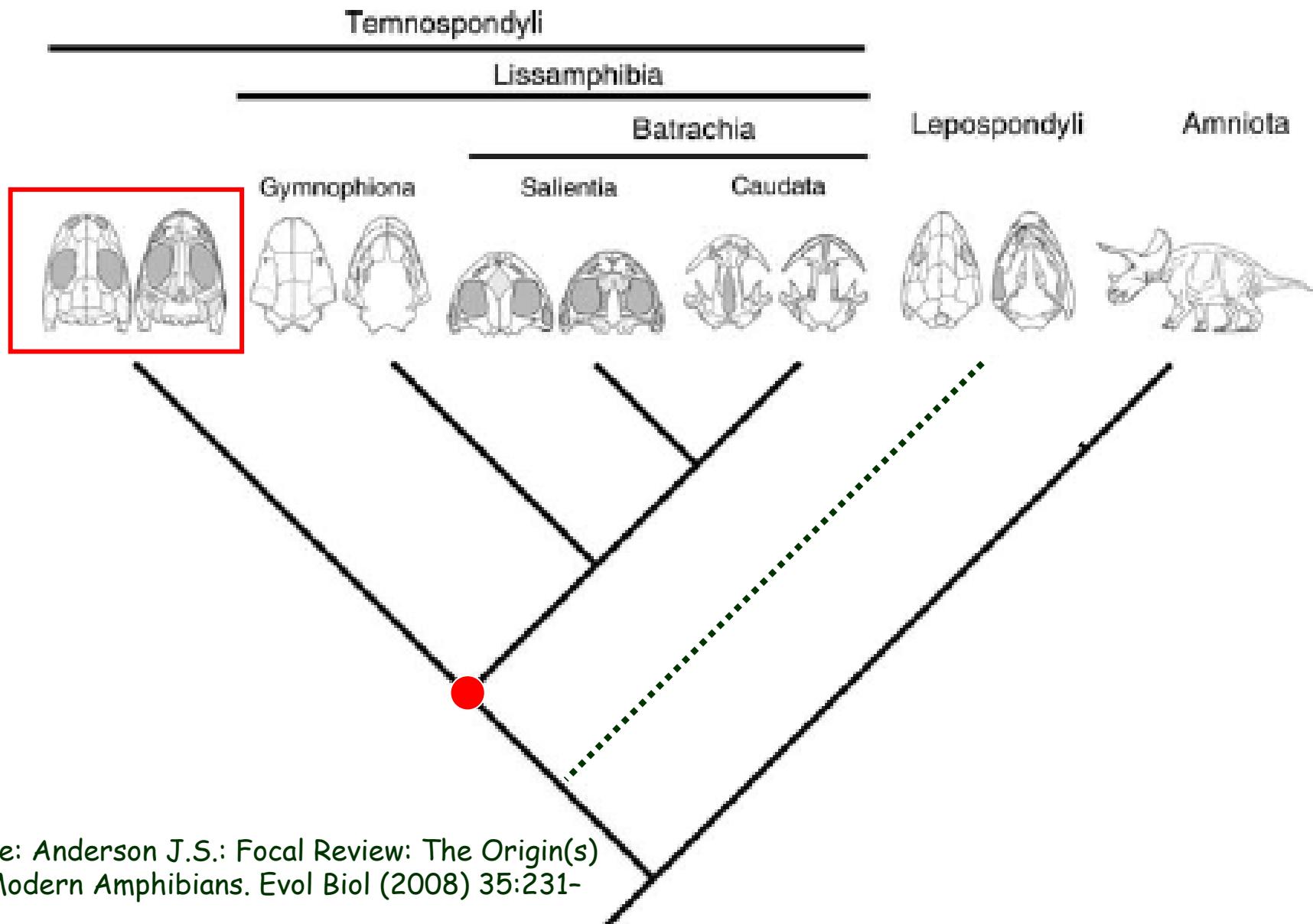
FOCAL REVIEWS

Focal Review: The Origin(s) of Modern Amphibians

Jason S. Anderson

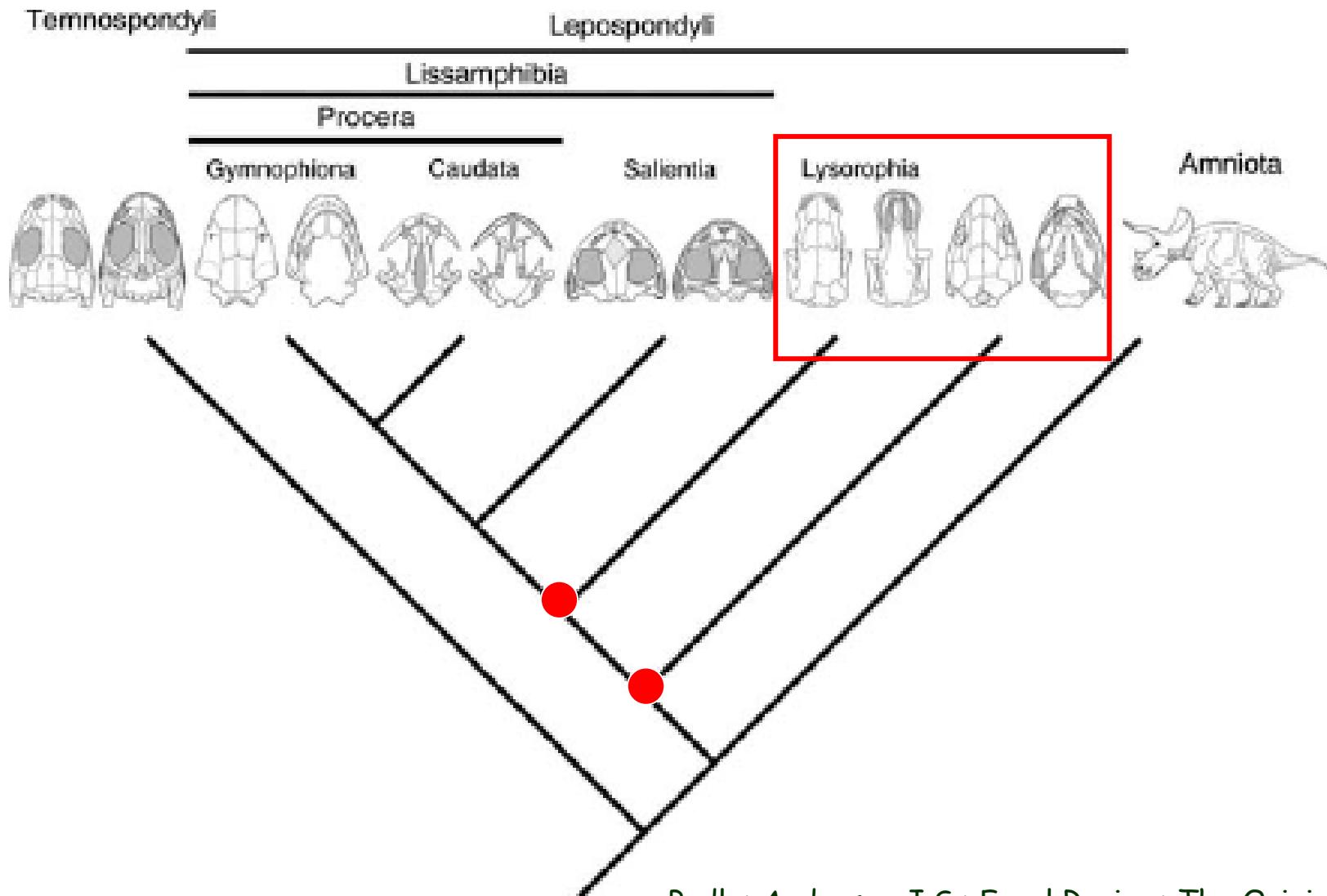
IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

A. Temnospondyl Hypothesis

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

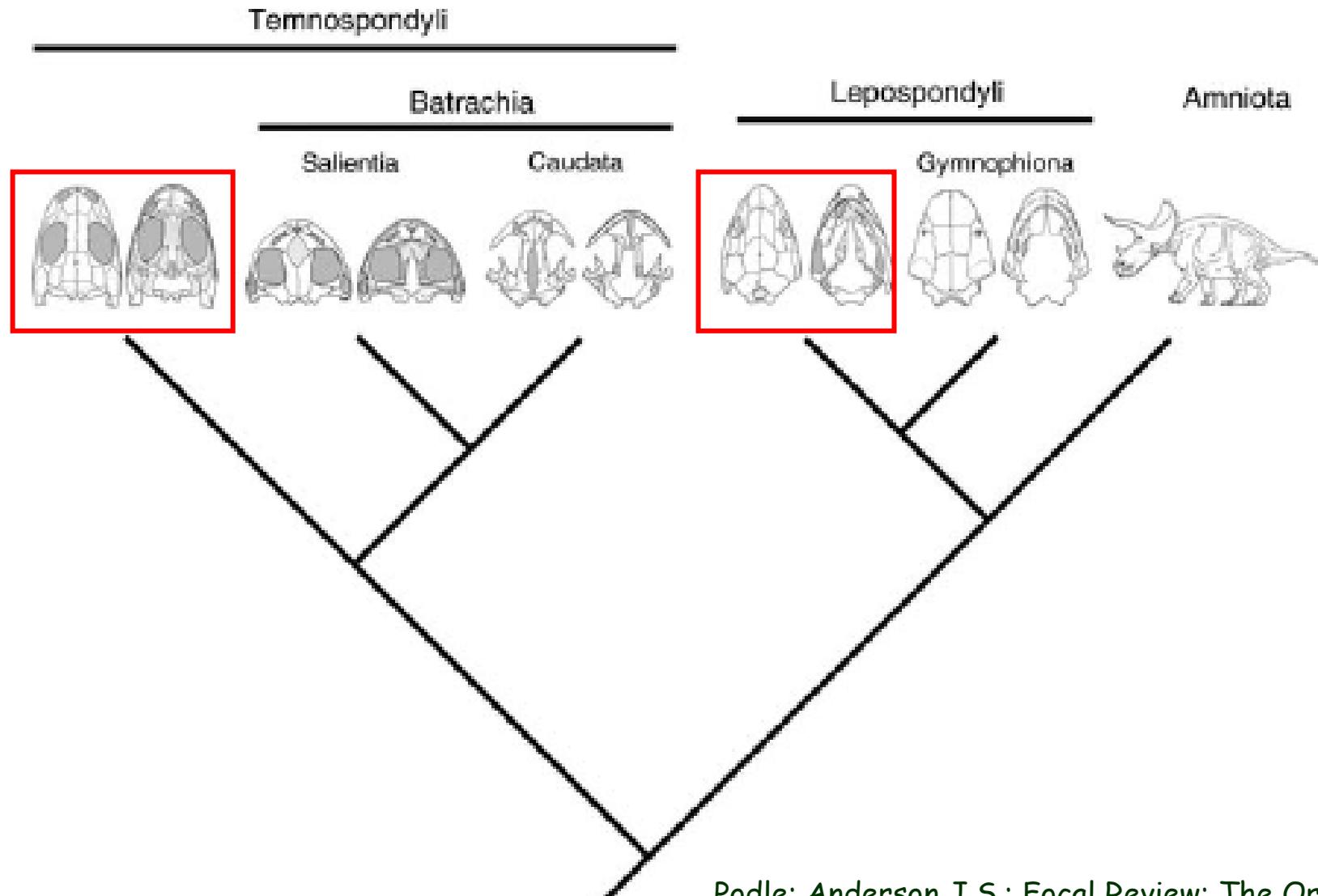
B. Lepospondyl Hypothesis

Podle: Anderson J.S.: Focal Review: The Origin(s) of Modern Amphibians. Evol Biol (2008) 35:231-247

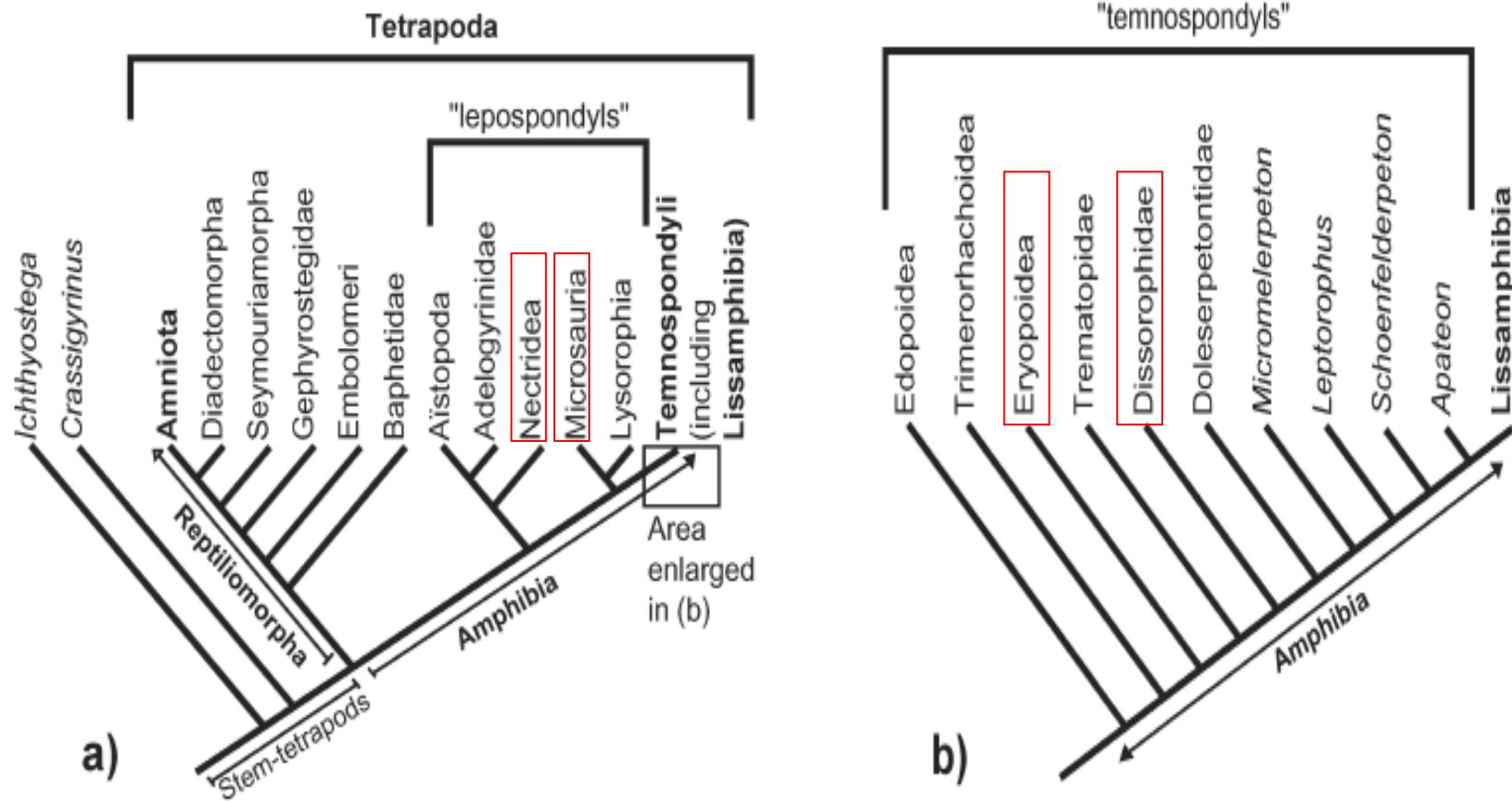
IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

C. Polyphyly Hypothesis

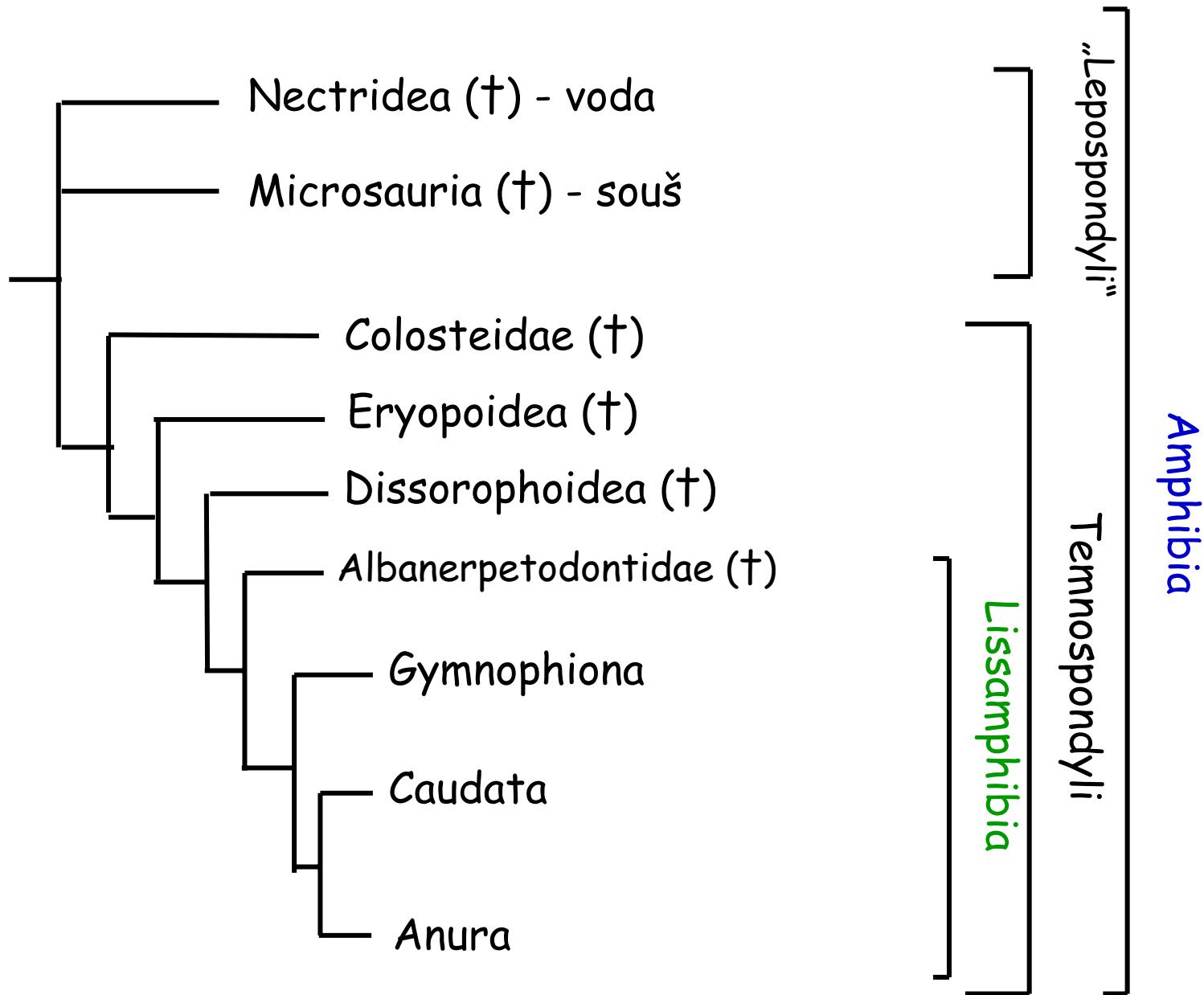

Podle: Anderson J.S.: Focal Review: The Origin(s) of Modern Amphibians. - *Evol Biol* (2008) 35:231-247

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

Osifikace těl obratlů:
intercentrum a pleurocentra

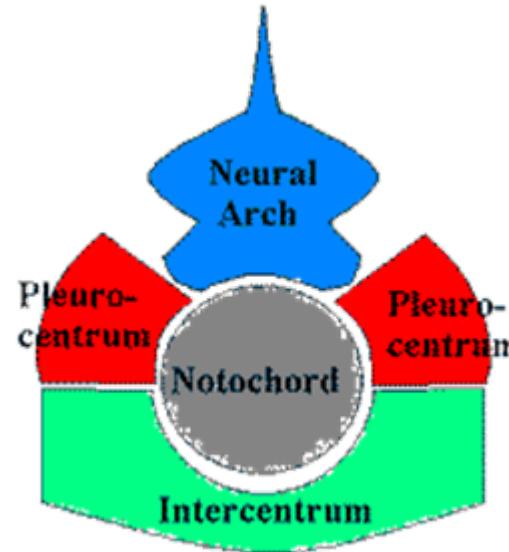
Raní tetrapodi:
intercentrum + pleurocentra

Lepospondyli:
nerozlišeno

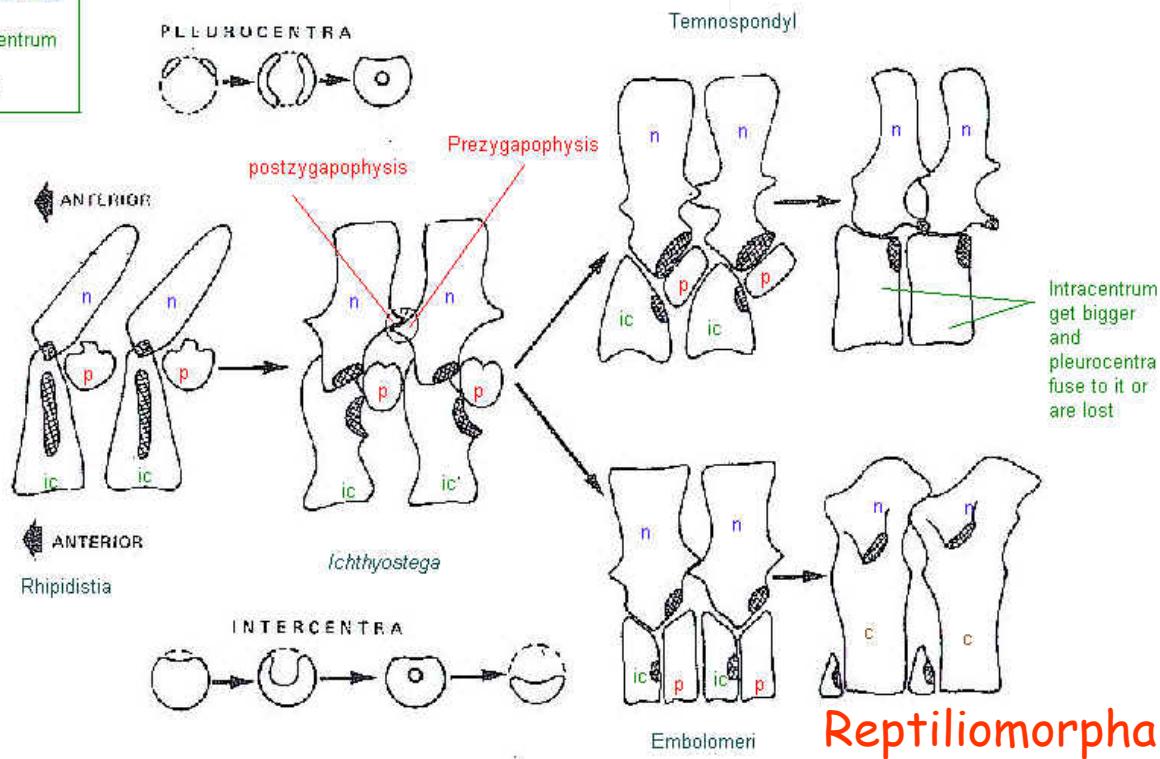
Temnospondyli:
intercentrum (ic)

Reptiliomorpha (Amniota):
pleurocentra (p)

n = neural arch
p = pleura centra
ic = intercentrum
c = centra

Temnospondyli

Benton (2005)

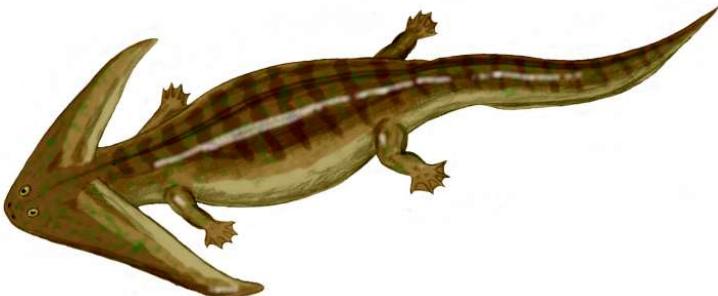
IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

„Lepospondyli“

(„srostloobratlí“)

- rozpad na několik řádů vymřelých obojživelníků
- od karbonu do permu
- hadovité tělo
- osifikační centra obratlů nerozlišena
- zuby bez zvrásnění

Nectridea

Diplocaulus (1,3m, perm, Nectridea)

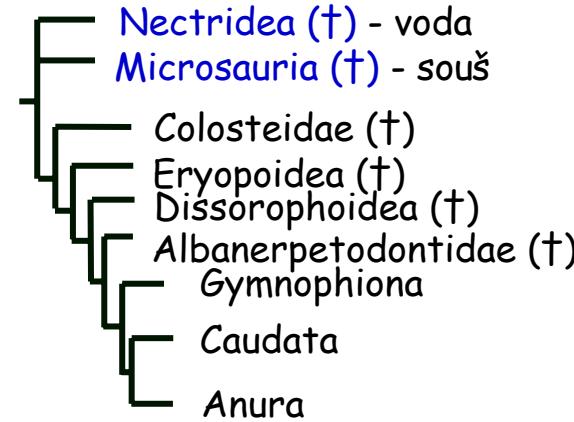
Eoscopy - lebka

Microsauria

Microbrachis (15 cm, karbon, u Nýřan)

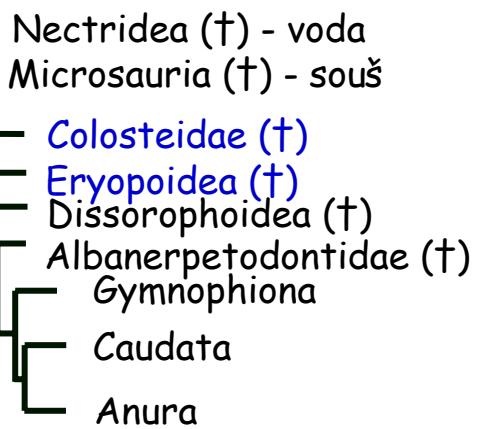
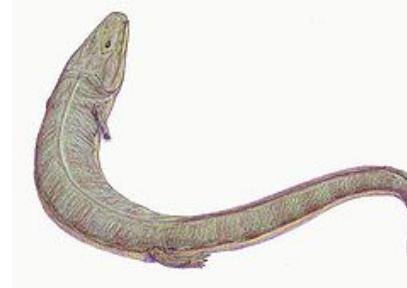

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

Temnospondyli

- segmentovaná páteř
- tělo obratle: **dom. intercentrum**
- gracilní collumela v kontaktu s bubínkem - přenos zvuku vzduchem
- od raného karbonu, permská radiace
- *Mastodonsaurus* - spodní trias (6m)

Colosteidae (†)

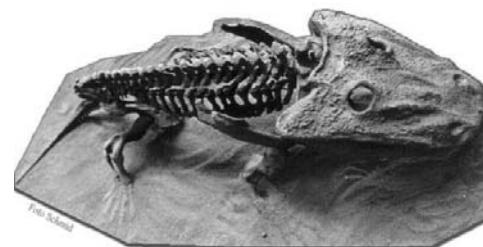
Colosteus

Eryopoidea (†)

karbon-perm, specializovanější,
život jako dnešní krokodýlové

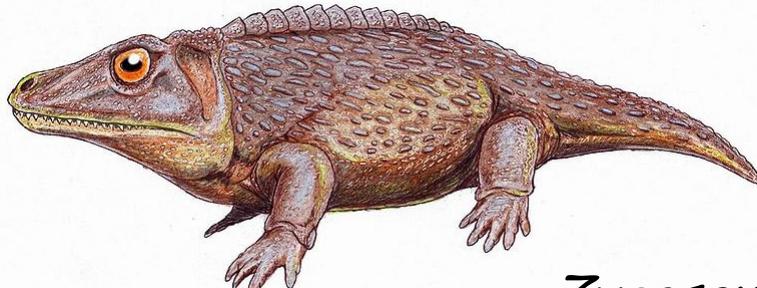

Eryops

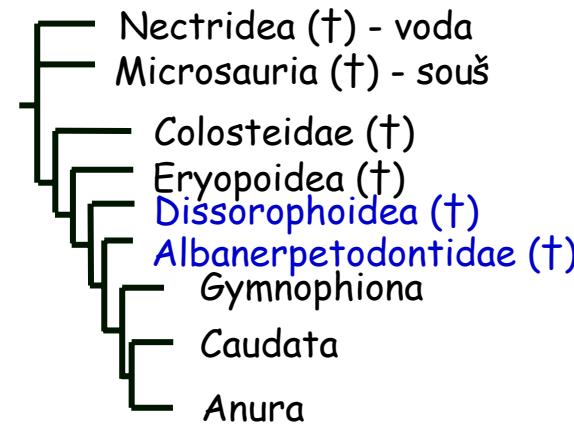

IX. Tetrapoda: Amphibia - obojživelníci

Dissorophoidea - dvouhroté zuby,
korunka oddělena od báze zuba stopkou,
od karbonu do triasu

Zygosaurus

Albanerpetontidae (+) - Allocaudata (+)

- od střední jury do pliocenu, S Am a Evropa (kmenový taxon
Lissamphibia)

Albanerpeton

IX. Tetrapoda: Amphibia - Lissamphibia - obojživelníci

Lissamphibia - obojživelníci

- nahé slizké tělo, tenká slabě rohovatějící kůže
- ztráta akvatických znaků při metamorfóze larvy: redukce ploutevního lemu, rozvoj párových končetin, larva - herbivorní, adult - carnivorní - přestavba úst
- 3 typy dýchacích orgánů: vnější a vnitřní žábry, plíce, integument
- sladkovodní původ, chybí mořské formy
- ektotermní, letargie: estivace, hibernace
- max.: *Andrias davidianus* (1,8 m, 10 kg), *Conraua goliath* (40 cm, 7 kg), červor *Caecilia thompsoni* (1,52 m)
- min.:

Paedophryne amauensis - 7,7 mm,
NG (Microhylidae)

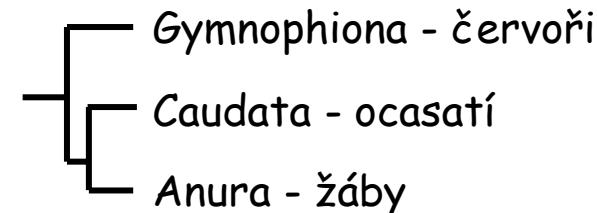
PLoS ONE 7, e29797, 2012

(*Paedocypris progenetica*)
- 8-10 mm (Cyprinidae), Sumatra

Psyllophryne didactyla - ropušenka
dvouprstá, - 9,8 mm

(Brachycephalidae), Brazílie

Sminthilus limbatus
bezblanka nejmenší - 11,5 mm (Leptodactylidae), Kuba

Eleutherodactylus iberia
- 1996, 10 mm
(Leptodactylidae), Kuba

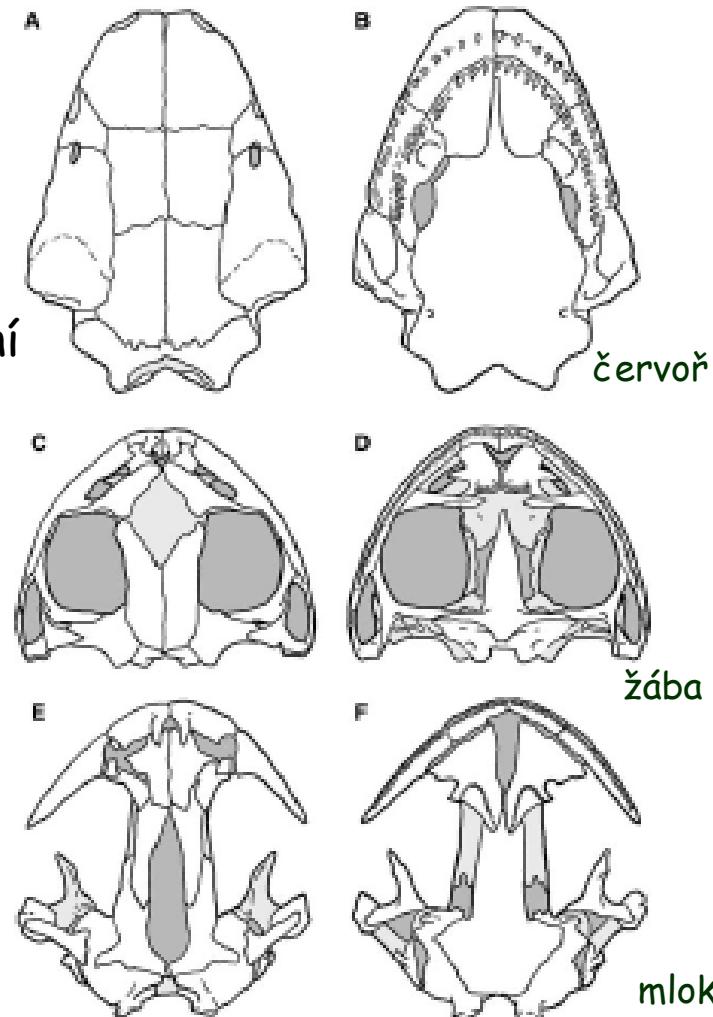

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Morfologie (Lissamphibia)

- četné **mnohobuněčné slizové (i jedové) žlázy**
- kožní dýchání
- osifikovaná kostra, obratle amphicélní, opistocélní i procélní obratle, 1. krční obratel - atlas, axis není vytvořen, **žebra zkrácená** - jen u ocasatých, sternum u žab
- bikondylní lebka, redukce dermatocrania (17 párů u ryb - 7 u obojživelníků), primární patro
- báze neurocrania, sek. autostylie, collumela, bez skřelí

Redukce dermatocrania (vlevo shora, vpravo zdola)

Podle: Andersson J.S.: Focal Review: The Origin(s) of Modern Amphibians. Evol Biol (2008) 35:231-247

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

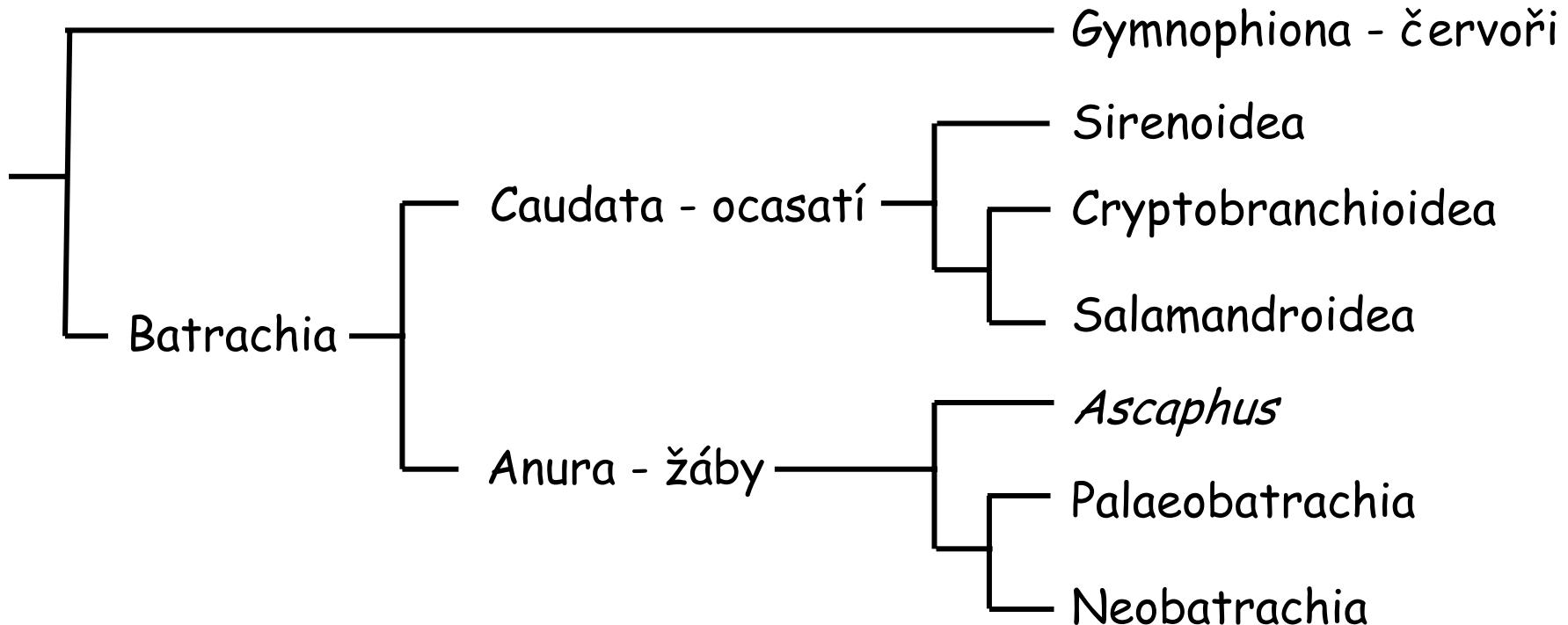
- lopatkové pásmo: krycí - clavica u žab, náhradní - scapula, procoracoid + chrupavky, spojení se sternem, bez spojení s lebkou, **na přední končetině 4 prsty**
- pánevní pásmo: tenké kůstky - ilium, ischium (kost), pubis (chrupavka) - pánev spojena s páteří, na zadní končetině 5 prstů; u žab srůsty - os antebrachii, os cruris, urostyl
- svalstvo: myomery zřetelné u ocasatých, velké svaly - zádový a břišní, svalstvo končetin
- mozek: hemisféry koncového mozku s palliem, koordinační ústředí - tectum středního mozku, malý mozeček
- smysly: chemoreceptory - chut' v ústech, hltanu, na papilách jazyka - pohárky; čich - nosní chodby (nares - choany), vomeronasální (Jacobsonův) orgán; proudový orgán jen u larev, ucho - velký sacculus, v lageně papilla basiliaris + **papilla amphibiorum**, u žab tympanum s columellou, u ocasatých operculum - chvění z lopatky na oválné okénko, u červořů chybí střední ucho; oko - barevné vidění, posun čočky od sítnice (m. protractor lentis), 3 víčka (mžurka), u žab parietální oko
- TS: svalnatý pohyblivý jazyk, zuby homodontní, polyfiodontní, zuby často i na patře, larvy rohovité odontoidy, **polykání zatahováním očních bulev (mm. retractor et levator bulbi)**, kloaka, velká játra se žlučníkem
- DS: larva - vnější kožní žábry, 3 páry vnitřních žaber jen u pulců žab, u dospělých tenkostěnné plíce, pumpování vzduchu spodinou úst, u žab - rezonanční měchýřky samců, kožní dýchání, dýchání sliznicí ústní dutiny

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

- CS: larva - rybího typu, ale již 2 síně; dospělec - plicní oběh, krkavice - oblouky aorty (1-2 páry) - plícněkožní tepny (a. pulmocutanae), někdy ductus caroticus, ductus arteriosus; žíly - kardinální žíly, Cuvierovy chodby; nepárová zadní a párové přední duté žíly, plícní a kožní žíly ústí do Cuvierových chodeb a ty do L síně, duté žíly do P síně
- VS: larva - holonefros (červoři), ostatní pronefros a opistonefros, dospělci jen opistonefros bez metamerie, primární močovody
- PS: gonády vedle ledvin, varlata + Wolfova chodba (vpředu jako chámovod, vzadu chámomočovod, vaječníky + Müllerova chodba, bobtnající obal vajíček, žlutá nebo oranžová **tuková tělesa**, metamorfóza larvy řízena tyroxinem, u ocasatých často neotenie (pedomorfie)
- Ekol: teplota, vysoká vlhkost, chemie substrátu; živočišná potrava, býložraví jen pulci, epigamní projevy, **spermatofony** u ocasatých, **amplexus** u žab, kopulace u červořů

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Lissamphibia - obojživelníci

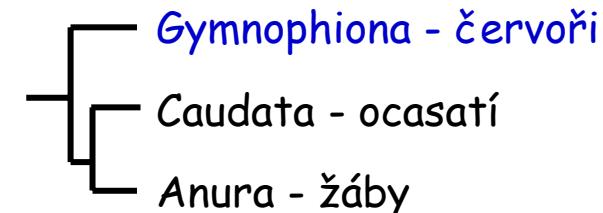

až 6 672 recentních druhů

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Gymnophiona - červoři

J a stř. Amerika, tropická Afrika, Indie, od spodní jury
6 čeledí, 34 rodu, 186 druhů

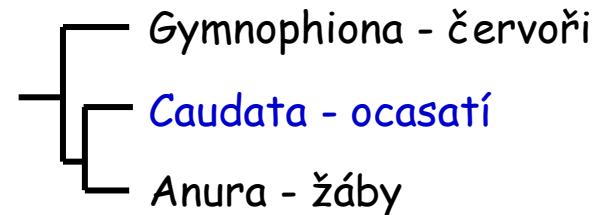
Bez končetin, červovitý trup, zevně kroužkovaný, osifikovaná kompaktní lebka, život ve vodě nebo půdě - redukované oči, silná dolní čelist (silný stisk), v kůži často osifikované šupinky, vnitřní oplození, kopulace - v Kloace phallodaeum, oviparie i viviparie, mladí jedinci ozubení - k ukousávání děložní sliznice matky vyhrabávání se

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Batrachia = Caudata + Anura: systém tympanum-columella + operculum (lopatkové svaly) - ovalné okénko, redukce krycích kostí lebky

CAUDATA - OCASATÍ (severní polokoule), 8-10 čeledí, 585 druhů
dlouhé tělo s ocasem, pedomorfóza (neotenie)

Sirenoidea = Sirenidae - surýnovití

Cryptobranchioidea = Cryptobranchidae - velemlokovití
Hynobiidae - pamlokovití

Salamandroidea = Amphiumidae - úhoříkovití
Plethodontidae - mločíkovití
Salamandridae - mlokovití
Ambystomatidae - axolotlovití
Proteidae - macarátovití

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Sirenidae (2;3) - surýnovití

jv. USA, až 1m

larva

trvale neoteničtí (pedomorfie) s vnějšími žábrami, hadovité tělo, plochý ocas s lemem, jen přední končetiny, bez víček, bez čelistních zubů, vpředu rohovité lišty (zobák), patrové zuby v políčkách, mezikomorová přepážka v srdci, asi vnější oplození, v bahnitých vodách chudých na O_2

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Sirenidae - surýnovití

© John White

© Greg Sievert

© John White

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Cryptobranchidae (2;2) - velemlokovití

Jap, Čína, sv. S-Ameriky, až 1,8 m,
trvale vodní, larvy ztrácejí žábra,
dýchání ústní sliznicí a kůží, bez víček,
vnější oplození, zprohýbaná kůže a
boční kožní lem

velemlok - *Andrias*

velemlok - *Cryptobranchus*

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Hynobiidae (5;31) - pamlokovití (Asie)

do 15 cm, 5-prsté zadní nohy, funkční plíce
patrové zuby v políčkách nebo příčných řadách

pamlok - *Batrachuperus*

pamlok - *Hynobius*

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Amphiumidae (1;3) - úhoříkovití

jv. S-Ameriky, až 1 m, trvale pedomorfní, ale v dospělosti bez vnějších žaber a s plícemi, ale i 1 pár žaberních štěrbin, bez jazyka, víček, 2 páry drobných končetin s 1-3 prsty, zuby na čelistech, patrové zuby rovnoběžně s čelistními, nepravé vnitřní oplození

úhořík - *Amphiuma*

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Plethodontidae (20;280) - mločíkovití
Amerika, Evropa, kožní dýchání, bez plic,
patrové zuby v příčných řadách nebo v
liniích protažených dozadu, larvy se 3-4
páry ž.s., nasolabiální rýha - hledání
potravy, partnera, 3-30 cm

mločík (*Plethodon*)

mločík (*Bolitoglossa biseriata*)

mločík (*Hydromantes italicus*)

mločík (*Hydromantes*)

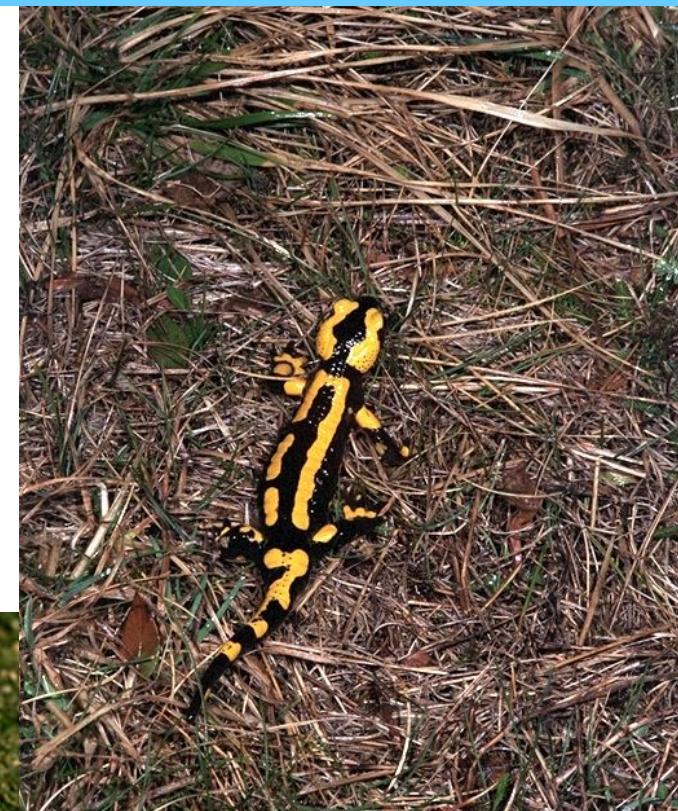

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Salamandridae (14;55) - mlokovití

Holarktis, ozubené čelisti, opistocoelní obratle, plíce, ovo-, ovoviviparní, řady patrových zubů protaženy dozadu, aposematické zbarvení, svatební zbarvení samců

mlok (*Salamandra*)

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Salamandridae - mlokovití

čolek (*Triturus*, *Ichthyosaura*, *Lissotriton*)

žebrovník (*Pleurodeles*)

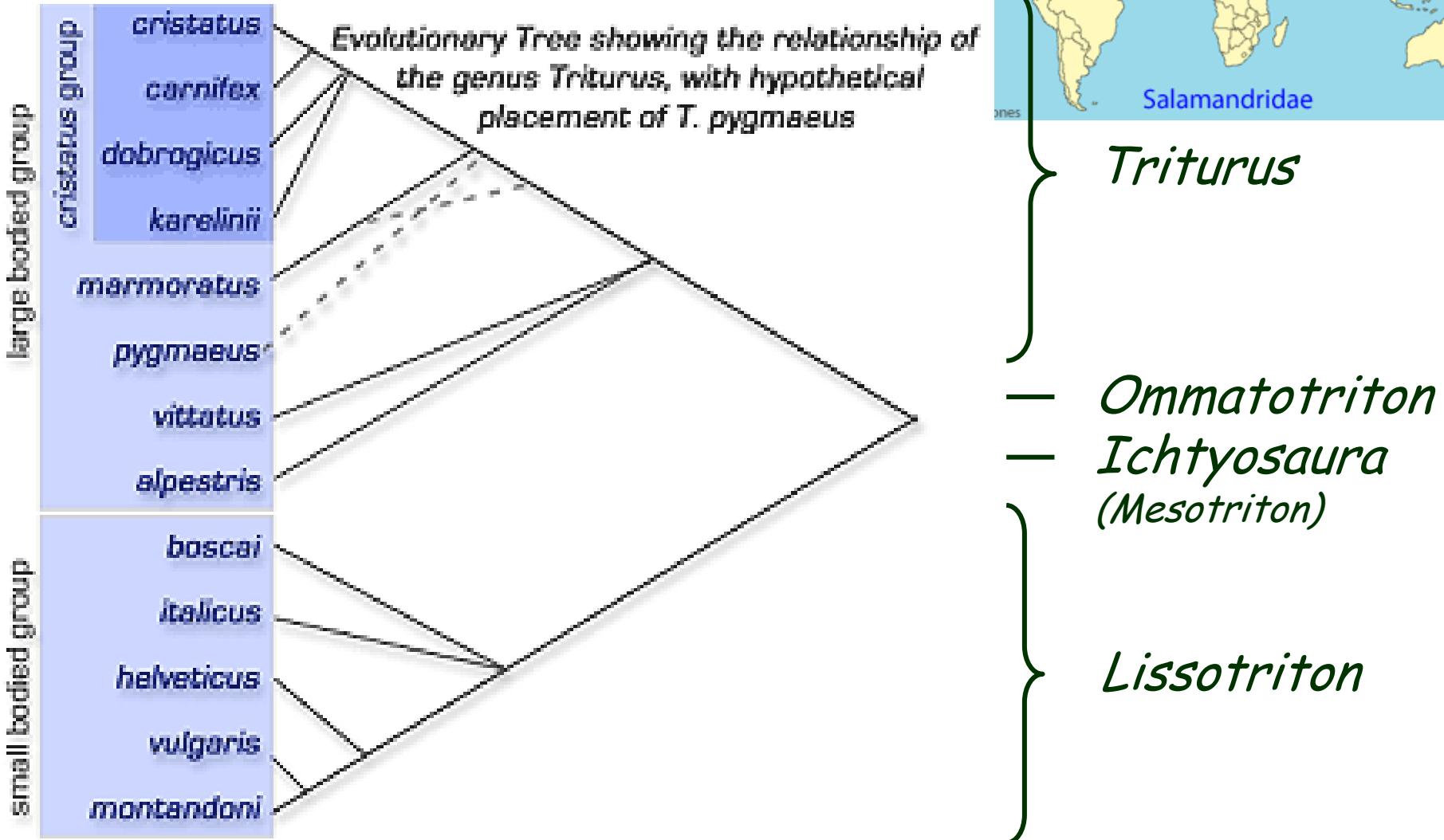
larva

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Salamandridae - mlokovití

Triturus superspecies

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Ambystomatidae (4;60) - axolotlovití
S-Amerika, Mexiko, až 35 cm, robustní,
pozemní, samice se rozmnožují i gynogenezí,
patrové zuby v příčných řadách, larvy se
širokou hlavou a 4 páry žaberních štěrbin,
častá pedomorfóza

axolotl - *Ambystoma*

larva axolotla -
Ambystoma

© John White

Lissotriton

© John White

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Proteidae (2;6) - macarátovití

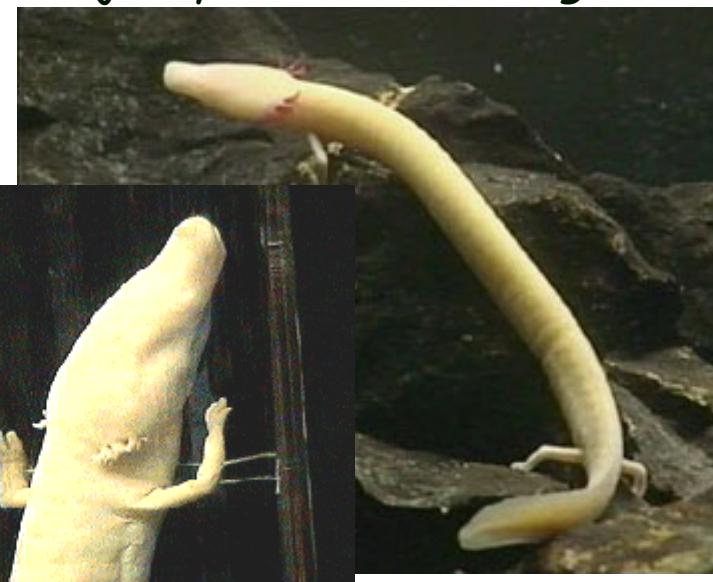
SV S-Ameriky, Slovinsko, do 50 cm, trvale pedomorfní, s vnějšími žábrami, chybí maxila, drobné končetiny, žábronoši: 4+4 prsty, pigmentovaní, s očima, červené žábry; macarát: bez očí, víček a pigmentu, 3+2 prsty, troglobiont s nepravým vnitřním opl., i pigmentace a oči
- *P. anginus parkelj* (1994) - JV Slovinsko (Jelsevnik)

žábronoš - *Necturus*

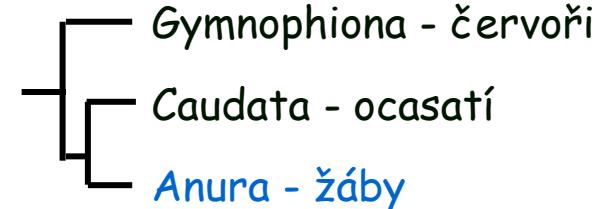
macarát jeskynní - *Proteus anginus*

Stet, B., and Arntzen, J. W. (1994). A black, non-troglobomorphic amphibian from the karst of Slovenia: *Proteus anginus parkelj* n. ssp. (Urodea: Proteidae). *Bijdragen tot de Dierkunde*, 64(1), 33-53.

ANURA - ŽÁBY

od triasu, 9 volných obratlů + urostyl, prodloužená pánev, ztráta ocasu, dlouhé nohy, skákání, vokalizace, nad 5891 rec. druhů, 22-38 čeledí

Palaeobatrachia:

Leiopelmatidae - leiopelmovití (4)

Pipidae - pipovití (35)

Discoglossidae - kuňkovití (22)

Pelobatidae - blatnicovití (159)

Pelodytidae - blatničkovití (2)

Neobatrachia:

Bufonidae - ropuchovití (544)

Hylidae - rosničkovití (889)

Leptodactylidae - hvízdalkovití (900)

Dendrobatidae - pralesničkovití (274)

Ranidae - skokanovití (1377)

(i Rhacophoridae - létavkovití - 220)

Rhinophrynidiae - bachratkovití (1)

Phrynomeridae - (6)

Microhylidae - parosničkovití (469)

Pseudidae - žabicovití (5)

Rhinodermatidae - nosatkovití (2)

Centrolenidae - rosněnkovití (55)

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Ascaphidae (1;2) - ocasatkovití

Ascaphus truei

zap. S-Ameriky, sesterský taxon k ostatním žábám, ocas bez kostry, ke kopulaci, krátká žebra, amficélní obratle

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Leiopelmatidae (1;4) - leiopelmovití, starobylá čeleď, Nový Zéland

Pipidae (5;35) - pipovití (Afrika, J-Amerika)
bez jazyka, opistocélní obratle, zuby na horní
čelisti nebo chybí, rudimentární žebra

Pipa

Xenopus

3 vnitřní prsty na zadních nohách s rohovitými drápky

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Discoglossidae (4;22) - kuňkovití (Eurasie)

terčovitý přirostlý jazyk, opistocélní obr., rud.
volná žebra, (i [Bombinatoridae 10+Alytidae 7](#))

Alytes

Discoglossus

Bombina

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Pelobatidae (14;159) - blatnicovití

Procélní a amficélní obr., zuby jen v horní čelisti, vychlípitelný jazyk

Pelobates (1;4)

Megophrys nasuta - pablatnice
Megophryidae (11; 148) JV Asie

Scaphiopodidae (2;7)
Scaphiopus - blatnice
USA, vývoj - 14 dnů
Pelodytidae (1;3) - blatničkovití
Evropa, Kavkaz

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Bufonidae (19;380) - ropuchovití (Evropa, Afrika, Asie, stř. a J-Am, *Bufo*)

Anaxyrus americanus

© Martin Šandera

Bufo bufo

Pseudepidalea viridis

Zavalití, parotidy, procoelní obr.,
bezzubá ústa, vychlípitelný jazyk, Bidderův orgán samců - larvální tkáň vaječníků

Bidderův orgán samců - larvální tkáň vaječníků

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Bufonidae - Atelopidae (2;31) - stř. a J-Amerika

Atelopus

Atelopus spumarius

Nectophrynoides viviparous

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

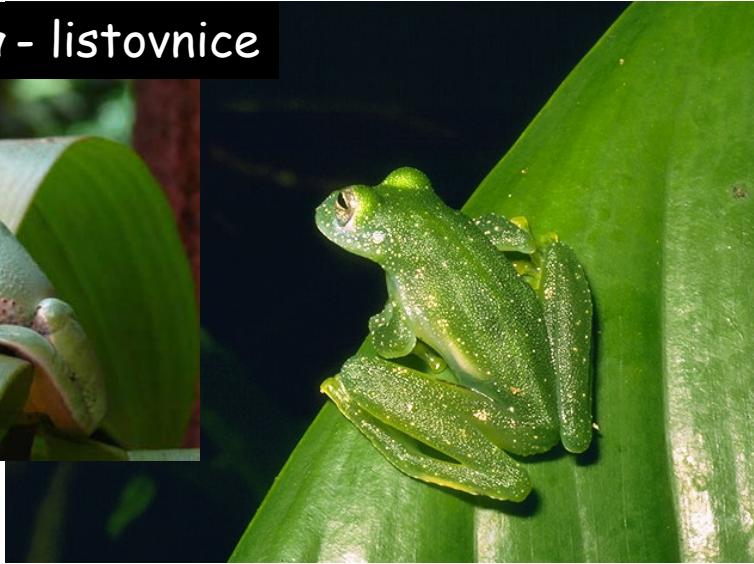
Hylidae (600) - rosničkovití

Agalychnis - listovnice

Na konci prstů kruhové přísavky (arborikolní), štíhlé, pestře zbarvené, procélní obr., zuby na horní čelisti a patře

Phyllomedusa - listovnice

Dyscophus guineti (Microhylidae)

Kaloula pulchra

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Hyla - rosnička

Hyla - rosnička

Hyla arborea - r. zelená

Hyla picturata

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Hylidae (Pelodryadidae) - Austrálie
Cyclorana - hrabalka

Ceratophrys - rohatka (Ceratoprydidae)

Leptodactylidae (900) -
hvízdalkovití - stř. a J-Amerika

Rheobatrachus silus - hvízdalka žaludková

vývoj pulců v žaludku

*Ceratophrys
ornata*

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Leptodactylidae (900) - hvízdalkovití - stř. a J-Amerika

bezblanky (*Eleutherodactylus*), vodnice (*Telmatobius*)

Eleutherodactylus myersi

Eleutherodactylus petersoni

Eleutherodactylus cf suetus

Leptodactylus fallax

Pseudophryne corroboree

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Dendrobatidae (3;175) - pralesničkovití - dendrobatovití (stř. a J-Am)

Dendrobates

Dendrobates (Oophaga) lehmanni

Dendrobates azureus

Dendrobates leucomelas

Dendrobates histrionicus

Phyllobates terribilis

Dendrobates auratus
myrmekovorní; „krmná“ vajíčka pulcům, šípový jed

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Ranidae (44;650) - skokanovití (Afrika, Asie, Aus, *Rana* - všude)

Conraua goliath

Lithobates catesbeiana

Rana temporaria

Rana dalmatina

Lithobates pipiens

Pelophylax kl. esculenta

Dlouhé nohy, ozubená horní čelist a patro, vymrštitelný jazyk, procélní obratle, poslední ale amficélní

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Rhacophoridae (18;220) - létavkovití (Afrika, Asie, Madagaskar)

Rhacophorus

Mantidactylus pulcher

Polypedates leucomystax

prodloužené prsty s blanami

pěnová hnízda na listech
nad vodou

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Centrolenidae (4;55) - rosněnkovití
J-Amerika

Centrolene

Centrolene ilex

Rhinodermatidae (1;2) - nosatkovití
J-Amerika

Vývoj pulců v rezonančním
měchýřku na hrdle samce

Rhinoderma darwini - nosatka vačnatá

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Rhinophrynidae (1;1) - bachratkovití (stř. Amerika)

Phrynomeridae (1;6) - stř. a J-Afrika ?

Microhylidae (58;469) - parosničkovití (Afrika, Madagaskar, stř. a J-Amerika, Asie, Nová Guinea), otylky

Pseudidae (2;12) - žabиковití (J. Amerika) do Hylidae

IX. Tetrapoda: Lissamphibia - obojživelníci

Class: Amphibia (6638 sp.)

Order: Anura (5858 sp.)

Family: Allophrynidiae (1 sp.)

Family: Alytidae (12 sp.)

Family: Aromobatidae (100 sp.)

Subfamily: Allobatinae (47 sp.)

Subfamily: Anomaloglossinae (24 sp.)

Subfamily: Aromobatinae (28 sp.)

Family: Arthroleptidae (139 sp.)

Subfamily: Arthroleptinae (88 sp.)

Subfamily: Leptopelinae (51 sp.)

Family: Bombinatoridae (8 sp.)

Family: Brachycephalidae (44 sp.)

Family: Brevicipitidae (26 sp.)

Family: Bufoidea (550 sp.)

Family: Calyptocephalellidae (4 sp.)

Family: Centrolenidae (145 sp.)

Subfamily: Centroleninae (115 sp.)

Subfamily: Hyalinobatrachinae (29 sp.)

Family: Ceratobatrachidae (84 sp.)

Family: Ceratophryidae (86 sp.)

Subfamily: Batrachylinae (14 sp.)

Subfamily: Ceratophryinae (12 sp.)

Subfamily: Telmatobiinae (60 sp.)

Family: Ceuthomantidae (3 sp.)

Family: Craugastoridae (114 sp.)

Family: Cycloramphidae (101 sp.)

Subfamily: Alsodinae (67 sp.)

Subfamily: Cycloramphinae (33 sp.)

Family: Dendrobatiidae (174 sp.)

Subfamily: Colostethinae (59 sp.)

Subfamily: Dendrobatiniae (56 sp.)

Subfamily: Hyloxalinae (57 sp.)

Family: Dicroidiidae (170 sp.)

Subfamily: Dicroidiinae (148 sp.)

Subfamily: Occidozyginae (22 sp.)

Family: Eleutherodactylidae (201 sp.)

Subfamily: Eleutherodactylinae (194 sp.)

Subfamily: Phyzelaphryninae (7 sp.)

Family: Heleophrynidiae (7 sp.)

Family: Hemiphractidae (93 sp.)

Family: Hemisotidae (9 sp.)

Family: Hylidae (891 sp.)

Subfamily: Hylinae (636 sp.)

Subfamily: Pelodryadinae (196 sp.)

Subfamily: Phyllomedusinae (59 sp.)

Family: Hyloscirtidae (42 sp.)

Family: Hyperoliidae (208 sp.)

Family: Leiopelmatidae (6 sp.)

Family: Leiuperidae (79 sp.)

Family: Leptodactylidae (99 sp.)

Family: Limnodynastidae (44 sp.)

Family: Mantellidae (186 sp.)

Subfamily: Boophinae (70 sp.)

Subfamily: Laliostominae (4 sp.)

Subfamily: Mantellinae (112 sp.)

Family: Megophryidae (149 sp.)

Family: Micrixalidae (11 sp.)

Family: [Microhylidae](#) (466 sp.)

Subfamily: [Asterophryinae](#) (243 sp.)
Subfamily: [Cophylinae](#) (50 sp.)
Subfamily: [Dyscophinae](#) (3 sp.)
Subfamily: [Gastrophryninae](#) (45 sp.)
Subfamily: [Hoplophryinae](#) (3 sp.)
Subfamily: [Kalophryinae](#) (15 sp.)
Subfamily: [Melanobatrachinae](#) (1 sp.)
Subfamily: [Microhylinae](#) (69 sp.)
Subfamily: [Otophryinae](#) (3 sp.)
Subfamily: [Phrynomerinae](#) (5 sp.)
Subfamily: [Scaphiophryninae](#) (10 sp.)

Family: [Myobatrachidae](#) (85 sp.)

Family: [Nasikabatrachidae](#) (1 sp.)
Family: [Nyctibatrachidae](#) (17 sp.)

Family: [Pelobatidae](#) (4 sp.)
Family: [Pelodytidae](#) (3 sp.)

Family: [Petropedetidae](#) (18 sp.)
Family: [Phrynobatrachidae](#) (80 sp.)

Family: [Pipidae](#) (32 sp.)
Family: [Ptychadenidae](#) (53 sp.)

Family: [Pyxicephalidae](#) (68 sp.)
Subfamily: [Cacosterninae](#) (63 sp.)
Subfamily: [Pyxicephalinae](#) (5 sp.)

Family: [Ranidae](#) (342 sp.)

Family: [Ranixalidae](#) (10 sp.)
Family: [Rhacophoridae](#) (319 sp.)
Subfamily: [Buergeriinae](#) (4 sp.)
Subfamily: [Rhacophorinae](#) (315 sp.)
Family: [Rhinophrynidae](#) (1 sp.)
Family: [Scaphiopodidae](#) (7 sp.)
Family: [Sooglossidae](#) (4 sp.)
Family: [Strabomantidae](#) (562 sp.)
Subfamily: [Holoadeninae](#) (45 sp.)
Subfamily: [Strabomantinae](#) (517 sp.)